

به نام خدا

رشته علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی تبریز

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی تبریز

دفتر مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی معاونت آموزشی دانشکده بهداشت

طرح درس: آموزش بهداشت و ارتقا سلامت در محیط کار مربوط به رشته تحصیلی آموزش و ارتقا سلامت
در نیمسال اول سال تحصیلی ۹۸-۹۹ گروه آموزشی: آموزش بهداشت و ارتقا سلامت

۱- مشخصات مدرس

نام و نام خانوادگی: دکتر بهجت شکرش	گروه آموزشی: آموزش بهداشت و ارتقا سلامت	مرتبه دانشگاهی: استادیار
دانشگاه محل فعالیت: علوم پزشکی تبریز	دانشکده محل فعالیت: بهداشت	شماره اتاق محل فعالیت:
آخرین مدرک تحصیلی: PhD	رشته تحصیلی: آموزش بهداشت و ارتقا سلامت	شماره تلفن دانشکده:

۲- مشخصات درس

سال تحصیلی:	نیمسال تحصیلی: نیمسال اول * نیمسال دوم ترم تابستانی	
نام درس: آموزش بهداشت و ارتقا سلامت در محیط کار	تعداد واحد: ۱/۵ واحد نظری، ۰/۵ واحد عملی	محل تشکیل کلاس درس:
نوع درس: عملی * نظری *	کارآموزی کارورزی	
درس پیش نیاز: دارد ندارد *	تعداد جلسات تشکیل کلاس:	
تعداد روزهای اجرای دوره کارآموزی و یا کارورزی:		

۳- مشخصات فراگیران

رشته تحصیلی:	مقطع تحصیلی:	تعداد فراگیر:
آموزش بهداشت و ارتقا سلامت	کارشناسی ارشد	۵ نفر

هدف کلی درس: هدف این درس، توانمند سازی دانشجویان در طراحی، اجرا و ارزشیابی برنامه های جامع ارتقا سلامت و آموزش بهداشت به منظور ارتقا رفتارهای سالم در محیط کار می باشد.

اهداف اختصاصی درس:

۱- آشنایی با اهمیت محیط کار در سلامت، ارتقا سلامت

۲- اهمیت سلامت نیروی کار در ارتقا سلامت جامعه

۳- عوامل خطر محیطی و شغلی، ارتقا سلامت

۴- برنامه ها و رویکردهای ارتقا سلامت در محیط های کار

۵- اهمیت آموزش و ارتقا سلامت در محیط کار

۶- برنامه های ارتقا سلامت در محیط های کار

۷- آشنایی با طراحی برنامه های ارتقا سلامت در محیط های کار

۸- آشنایی با ارزشیابی برنامه های ارتقا سلامت در محیط های کار

۹- طراحی برنامه ارتقا سلامت در محیط های کار معین

۱۰- ارزشیابی برنامه ارتقا سلامت در محیط های کار معین

شیوه آموزش: سخنرانی، بحث گروهی، پرسش و پاسخ، نمونه های عملی.

ابزارهای آموزشی مورد استفاده ویدئو پروژکتور، وایت برد/رایانه. Advance organizers

وظایف فراگیران: توجه، پاسخ، مشارکت، انجام تکالیف طراحی برنامه آموزش در محیط، ارائه کنفرانس

نحوه ارزیابی و ارزشیابی فراگیران: پیش آزمون، آزمون های مرحله ای، پایان دوره، آزمون عملی

منابع درس:

- 1.Fettman CI.Workplace health promotion programs planning. Implementation and .Evaaluation.Jossey-BASS. Last edition.
- 2.BurtonJ. WHO Healthy workplace frame work and model: background and supporting literature and practices. Last edition.
- 3.Scriven A. and Hodgins M.Health Promotion Settings; Principales& Practice. Sage. Last edition.
- 4.Chettowwth D.Worlplace Health Promotion.USA Human Kinetics. Last edition.
- 5.WHO Occupational Health.A manual for Primary Health Care. Cairo WHO EMRO. Last edition.

برنامه جلسات درسی

منابع درسی	اهداف آموزشی جلسه	سرفصل مطالب درسی	جلسه
	آشنایی فراگیران با سرفصل و اهداف درس، منابع، تکالیف، پیش آزمون	معرفی سرفصل و اهداف درس	۱
.Chettowwth D.Worlplace Health Promotion.USA Human Kinetics. Last edition	-اهمیت و نقش محیط (کار) بر سلامت انسان را به زبان ساده بیان کند/تشریح کند.	محیط کار و سلامت، ارتقا سلامت	۲
Fettman CI.Workplace health promotion programs planning. Implementation and Eevaluation.Jossey-BASS. Last edition.(Chapter1).	-اهمیت سلامت نیروی کار در ارتقا سلامت جامعه را بیان کند/ تحلیل کند. -تاثیرات متقابل کار بر سلامت و سلامت بر کار را بیان کند/ تحلیل کند.	سلامت نیروی کار در ارتقا سلامت جامعه	۳
WHO Occupational Health.A manual for Primary Health Care. Cairo WHO EMRO. Last edition.	-عوامل محیطی و شغلی موثر بر سلامت کارکنان و محیط کار را لیست کند -عوامل خطر مرتبط با کار، عوامل سرطان زای محیط کار، عوامل استرس زای محیط کار، عوامل بیولوژیک، ذرات معلق در هوا را لیست کند/ تعیین کند.	عوامل خطر محیطی و شغلی	۴
-Ottawa Charter;1986 -Fettman CI.Workplace health promotion programs planning. Implementation and Eevaluation.Jossey-BASS. Last edition.(Chapter2). WHO.Health education: theoretical concepts, effective strategies and core competencies: a foundation document to guide capacity development of health ducators/WHO, Regional Office for the Eastern Mediterranea	-رویکرد ها، نظریه ها ی آموزش و ارتقا سلامت را تحلیل کند. -اهمیت ارتقا سلامت در محیط کار براساس رویکرد محیط ها را تشریح کند. -ارتقا سلامت در محیط کار WHP را تعریف کند.مشخصه های ارتقا سلامت در محیط های کار را تعیین کند.	برنامه ها و رویکرد های ارتقا سلامت در محیط های کار	۵
Bartholomew LK, Parcel GS, Kok G, Gottlieb NH, Fernandez ME. Planning Health Promotion Programs: An Intervention Mapping Approach, 3rd edn. Jossey-Bass: San-Francisco, CA, 2011.	رفتاری مرتبط با ایمنی در محیط کار را براساس نظریه ها و الگوهای رفتاری (Domino, SCM,RCM) تحلیل کند.	برنامه ها و رویکرد های ارتقا سلامت در محیط های کار	۶

منابع درسی	اهداف آموزشی جلسه	سرفصل مطالب درسی	جلسه
<p>-WHO. Global status report on noncommunicable diseases 2010.</p> <p>-Iranian National Committee for NCDs Prevention and Control 22 July, 2015. National Action Plan for the Prevention and Control of Non-Communicable Diseases and Related Risk Factors in the Islamic Republic of Iran, 2015-202</p> <p>BurtonJ. WHO Healthy workplace frame work and model: background and supporting literature and practices. Last edition</p>	<p>-علل موفقیت یا شکست آموزش و ارتقا سلامت در محیط کارر ایست کند.</p> <p>-وضعیت سلامت کارگران (ایران ویا سایر کشورها) را براساس شاخص ها و استانداردهای موجود بررسی کند/تحلیل کند.</p>	آموزش و ارتقا سلامت در محیط کار	۷
<p>Fettman CI. Workplace health promotion programs planning. Implementation and Evaluation. Jossey-BASS. Last edition. (Chapter4).</p> <p>EngbersL., SattelmairJ. Monitoring and Evaluation of Worksite Health Promotion Programs – Current state of knowledge and implications for Practice. WHO bookorders@who.int)</p>	<p>-مراحل طراحی و اجرای برنامه های ارتقا سلامت در محیط کاررا لیست کند/تحلیل کند.</p> <p>-مراحل برنامه ریزی درمحیط های کار(کوچک، متوسط و بزرگ)را تشریح کند.</p> <p>-اهمیت نیاز سنجی در ارتقا سلامت محیط و اجتماعات را بیان کند.</p> <p>-علل رفتاری و محیطی مشکلات محیط کار را تعیین کند.</p> <p>-تعیین گره های رفتاری موثر بر سلامت را تعیین کند.</p>	طراحی برنامه های ارتقا سلامت در محیط های کار	۸
<p>Green, L.; Kreuter, M. Health Program Planning: An Educational and Ecological Approach. 4th edition ed.. McGraw-Hill Higher Education; New York, NY: 2005.</p> <p>Green, L.; Ottoson, J. Public Health Education and Health Promotion. Novick, L.; Morrow, C.; Mays, G., editors. Jones & Bartlett Publishers; Boston: 2008.</p>	<p>-نیاز های آموزشی در محیط های کاررا لیست کند/تعیین کند.</p> <p>-مشارکت کنندگان برنامه های آموزش و ارتقا سلامت در محیط کار را تعیین کند.</p> <p>-گروه های هدف اصلی آموزش و ارتقا سلامت در محیط کار را تعیین کند.</p>	طراحی برنامه ارتقا سلامت در محیط های کار	۹

منابع درسی	اهداف آموزشی جلسه	سرفصل مطالب درسی	جلسه
Green, L.; Kreuter, M. Health Program Planning: An Educational and Ecological Approach. 4 th edition ed. McGraw-Hill Higher Education; New York, NY: 2005 Green, L.; Ottoson, J. Public Health Education and Health Promotion. Novick, L.; Morrow, C.; Mays, G., editors. Jones & Bartlett Publishers; Boston: 2008	اهداف مناسب برنامه آموزش و ارتقا سلامت در محیط کار را تنظیم کند. منابع مورد نیاز، ملاحظات اجرایی و سیاست های سازمانی ارتقا سلامت در محیط کار را براساس شواهد تعیین کند.	طراحی برنامه های ارتقا سلامت در محیط های کار	۱۰
-Doak, L., Doak, C. & Root, J. (1996). Teaching patients with low literacy skills (2nd ed.). Philadelphia, PA: J.B. Lippincott Company. This is no longer in print but it is available on our Web site free of charge at www.hsph.harvard.edu/healthliteracy	محتوای مناسب اهداف آموزشی تدوین کند.	طراحی برنامه های ارتقا سلامت در محیط های کار	۱۱
Rootman I., etal. WHO.Evaluation in health promotion Principles and perspectives.. -EngbersL., SattelmairJ. Monitoring and Evaluation of Worksite Health Promotion Programs – Current state of knowledge and implications for Practice.WHO bookorders@who.int)	شیوه مناسب ارزشیابی اهداف برنامه های آموزشی در محیط کار را تعیین کند	ارزشیابی برنامه های ارتقا سلامت در محیط های کار	۱۲
Bartholomew LK, Parcel GS, Kok G, Gottlieb NH, Fernandez ME. Planning Health Promotion Programs: An Intervention Mapping Approach, 3rd edn. Jossey-Bass: San-Francisco, CA, 2011.	محیط کار معین را براساس شاخص های معین ارزیابی / بررسی کند. -براساس شاخص های WHO نیازسنجی در یک محیط کار اجرا کند. -مشکلات محیط کار معین را اولویت بندی کند.	طراحی و ارائه برنامه های عملی آموزش و ارتقا سلامت دانشجویان	۱۳
Bartholomew LK, Parcel GS, Kok G, Gottlieb NH, Fernandez ME. Planning Health Promotion Programs: An Intervention Mapping Approach, 3rd edn. Jossey-Bass: San-Francisco, CA, 2011.	-براساس نظریه های Causal and action علل موثر برمشکل و اهداف مناسب برنامه را تعیین کند.	طراحی و ارائه برنامه های عملی آموزش و ارتقا سلامت دانشجویان	۱۴
Bartholomew LK, Parcel GS, Kok G, Gottlieb NH, Fernandez ME. Planning Health Promotion Programs: An Intervention Mapping Approach, 3rd edn. Jossey-Bass: San-Francisco, CA, 2011.	-متد و استراتژی مناسب اهداف و فراگیران هدف تعیین کند/ بکار بگیرد	طراحی و ارائه برنامه های عملی آموزش و ارتقا سلامت دانشجویان	۱۵
Doak, L., Doak, C. & Root, J. (1996). Teaching patients with low literacy skills (2nd ed.). Philadelphia, PA: J.B. Lippincott Company. This is no longer	-محتوا و پیام های مناسب اهداف آموزشی تعیین کند/ تدوین کند	طراحی و ارائه برنامه های عملی آموزش و ارتقا سلامت دانشجویان	۱۶

<p>in print but it is available on our Web site free of charge at www.hsph.harvard.edu/healthliteracy</p>			
<p>Bartholomew LK, Parcel GS, Kok G, Gottlieb NH, Fernandez ME. Planning Health Promotion Programs: An Intervention Mapping Approach, 3rd edn. Jossey-Bass: San-Francisco, CA, 2011.</p>	<p>-شیوه مناسب حصول به اهداف برنامه آموزش در محیط کار را تعیین کند.</p>	<p>طراحی و ارائه برنامه های عملی آموزش و ارتقا سلامت دانشجویان</p>	<p>۱۷</p>